

Municijska firma je bila pri naporih za vojna naročila jako radodarna z "darili"

WASHINGTON, 10. julija—Pri včerajšnjem zaslišanju senatnega odseka, ki preiskuje dobičkarstvo illinoiske municijske velekorporacije, je bila podana karakteristična slika o "darežljivosti" operatorjev omenjene firme, kadar je šlo za dobavo vojnih naročil.

Kot priča je nastopil George H. Knutson od komisije za izravnanje cen v vojnem departmentu, ki je izjavil, da je omenjena firma v teku treh let pri vojnih naročilih napravila \$3,520,000 "pretiranega" dobička, in da je samo ena izmed podrejenih korporacij, Erie Basin Metal Products Inc., napravila nad \$3,270,000 takega dobička.

"Profitarstvo v najskrajnejši obliki", pravi senator Mead

Omenjeno korporacijo, ki je bila najvažnejša izmed družb illinoiske velekorporacije, katero sta organizirala brata Henry in Murray Garsson, je senator Mead, predsednik preiskovalnega odseka, pred par dnevi obtožil "profitarstva v najskrajnejši obliki."

Knutson je odkril, da je vojni departman pri prizadevanju, da dobi nazaj nekaj denarja, ustanovil izplačilo municijskim firmam, in sicer prošlega 6. septembra v vsoti \$1,050,000, pozneje pa da se je dovolila izplačitev vsote \$200,000 za krite gotovih tirjav, izvršajočih iz ukinjenih kontraktov.

Odkrito je tudi bilo, da je municijska firma vodila sistem knjigovodstva, s katerim se je skušalo dobičke pokriti z "izdatki". Knutson je navedel en slučaj, v katerem je Murray Garsson, vodilni funkcionar municijske velekorporacije, ki se sedaj nahaja "holan" na Kubi, leta 1943 prejel ček v znesku \$13,000 "za zabavniške in propagandne stroške" v Washingtonu.

\$22,000 za "zabavo in propagando" v Washingtonu

Ta ček je predstavljal del \$22,000, katere je Erie Basin Co. potrošila za "washingtonske izdatke". Knutson je rekel, da je agencija vojnega departmanta odklonila izplačilo \$10,000, ker je družbino delo v zvezi s kontrakti imelo biti izvršeno v Chicagu, ne pa v Washingtonu.

Knutson je odkril, da je Erie Basin Co. v ponedeljek zavrnila vladno zahtevo za povračilo \$2,000,000, katero vsoto se zahteva na podlagi pregleda dobičkov, ki jih je družba napravila z vojnimi kontrakti leta 1944.

Draga žganja in zlata peresa za neimenovane "prijatelje"

Knutson je pričal, da je v 2-milijonski vsoti vključenih tudi \$19,213, katere je družba navedla kot stroške za neke neimenovane "prijatelje", katere je obdarovala z žganjem in drugimi darili. Nekatera izmed teh "daril" so bila sledeča:

25 zlatih samopojnih peres in svinčnikov, \$437; šest samopojnih peres in svinčnikov, \$120; ena pošiljka žganja in žganjskih "basketov", \$255; sedemnajst zabojev burbonskega žganja in 14 žganjskih "basketov", \$923; devetnajst zabojev burbonskega žganja in devet zabojev rumna, \$1,399, ter sto zabojev "raznih likerjev", \$5,263.

Kdor je človekoljub, daruje za otroško bolnico v Sloveniji

Mleko se podraži 2 do 3 cente pri kvartu

Za v petek je Milk Producers Federation sklicala sejo z namenom, da se z 16. julijem prične plačevati farmerjem višje cene za mleko, ko vladna podpora odneha. Ta odredba bo podražila mleko 2 do 3 cente pri kvartu na drobno za odjemalce. Samo en cent pri kvartu zvišane cene pomeni višje stroške za Clevelandčane v vsoti \$5,000 na dan.

Posebno nagrado farmerjem za mleko je vlada pričela plačevati v letu 1943 z namenom, da farmerji redijo več živine in spravijo več mleka na trg. Sedaj se gre za to, da odjemalci v višjo ceno nadomestijo farmerjem isto ceno za mleko, kot so jo do sedaj prejimali z vladno podporo vred.

Konvencija "Jehova's Witnesses" v Clevelandu

Dne 4. avgusta se prične v podzemeljski dvorani mestnega avditorija in v stadionu velika konvencija verske organizacije "Watchtower Bible and Tract Society," in se udeležijo 54,766 delegatov iz Amerike in raznih delov sveta. Odbor za preskrbo stanovanj išče sobe za delegate v okrožju 35 milj okrog Clevelanda. Ta odbor sestoji iz 500 članov in bodo obiskali vsako hišo v Clevelandu in prosili, da se vzame nekaj delegatov v začasno stanovanje.

Konvencija bo trajala do 11. avgusta. Število delegatov bo na približno naraslo na 60,000 oseb. Mestu bodo plačali \$38,500 najemnine od dvorane za to dobo.

Ameriška legija tudi išče stanovanja

Wayne Smith, načelnik stanovanjskega odbora Ameriške legije v Clevelandu sporoča, da se bo v dnevih od 17. do 20. avgusta v Clevelandu vršila državna konvencija Ameriške Legije, katere se bo udeležilo nad 11,000 veteranov. Da je jim preskrbi primerna stanovanja, se potrebuje 10,000 sob v clevelandskem okrožju. Delegati so pripravljeni plačati po \$2 na dan za eno osebo v eni sobi ali \$3 za dve osebi v eni sobi. Kdor ima za oddati, naj pokliče Henderson 8045, ali pa osebno prijavijo sobe v uradu American Legion na 3715 Euclid Ave.

Danilova pozdravlja ameriške Slovence

Te dni je dospelo pismo od gospe Avguste Danilove, ki bo priobčeno enkrat prihodnji teden. V pišmu, ki je precej obširno, pozdravlja člane dramskega društva Ivan Cankarja in druge, njej znane rojake. Gospa Danilova bo v avgustu stara 77 let, njen mož Anton Cankar Danilo pa bo ta mesec dopolnil 89 let starosti. Več boste razvideli iz pisma.

"Železni zastor" v Palestini—ne ruski, temveč britski!

LONDON, 9. julija. — Britski kolonialni minister George Hall je včeraj zavrnil prošnjo delavskega poslanca Sydney Silvermana, da bi šla skupina parlamentarcev v Palestino, kjer bi mogla preiskati ozadje in okolščine, pod katerimi je britska vlada koncem junija aretirala voditelja Židovske agencije in izvršila masne pogone na židovske naselbine.

Hall je Silvermanu rekel, da bi bila taka misija ob tem času "neprimerna" in da vlada ne bo preskrbela facilitet za njeno potovanje v Palestino. Silverman je argumentiral, da bi bila parlamentarna proučitev položaja na licu mesta potrebna z ozirom na obtožbe, da so britske čete trpinčile žide in izsiljevale izpovedi z uporabo terorističnih metod ter prizadale veliko škodo v židovskih naselbinah, na glavnem stanu židovske agencije in v prostorih ženske mednarodne zionistične organizacije.

Židovska voditelja v Ameriki ne moreta v Palestino

NEW YORK, 9. julija. — Danes se je zvedelo, da je britsko poslanstvo v Washingtonu pretekli petek odklonilo prošnjo za potne vize, katero sta vložila v svrhu obiska Palestine odlična ameriška židovska voditelja dr. Stephen S. Wise in Louis Lipsky.

Dr. Wise je izjavil, da je Anglija s tem priznala svojo krivdino v zvezi z nedavnimi dogodki v Palestini.

Tovarna za hiše se zgradi v Collinwoodu

Na E. 185 St. in Nottingham Rd., se bo zgradila tovarna Housemart Inc., ki bo stala \$100,000 in bo izgotovila po 500 hiš na mesec za veteranske družine, kot je sporočil clevelandski urad Civilian Production Administration. Hiše se bodo prodajale po manj kot \$8,500 z zemljiščem vred.

"Navy park" v Clevelandu

Pri Ridge Rd. in Clinton Ave. postavljajo začasne barake za veterane in njih družine. Načrt je, da se tam postavi za 234 družin zasilne hiše, ki so iz pločevine. Do sedaj se je v izgotovljene hiše naselilo že 24 družin, druge pa čakajo, da se konča tesarški štrajk in da se nadaljuje z delom. Ta prostor se imenuje "Navy park". Družine imajo vse udobnosti in plačajo \$42 mesečne najemnine, kar vključuje tudi razsvetljavo in kurjavo.

Gosenice jedo drevesa

Mestni pogozdevalec Edward H. Scanlon poroča, da je zadnji čas dobil nad 1,000 pritožb od ljudi iz raznih delov mesta, da gosenice na drevesih požro vse listje, posebno lipe in divje kostanje. Radi letošnjega pomladnega deževja se ni moglo pravčasno zavarovati dreves z brizganjem strupov na drevesa. Radi tega se je sedaj izleglo veliko gosenic.

Ako imate pred svojo hišo drevo, ki je polno gosenic, pokličite v Mestno hišo MAIN 4600, da pridejo drevo očistiti. Ako imate zadaj na vrtu drevo z gosenicami, pokličite za nasvet S. W. Minke, načelnika mestnega cvetličnjaka, Glenville 5085, kateri vam bo dal nasvet, kako se iznebite mrčesa.

Napredni delavski vodja Sidney Hillman nenadoma umrl

Igral važno vlogo v delavskem in političnem življenju; pomagal ustanoviti CIO

POINT LOOKOUT, N. Y., 10. julija—Na svojem domu je danes umrl za srčno kapjo napredni delavski vodja Sidney Hillman, ki je došel v Zedinjene države v starosti 20 let kot naseljenec iz Litve in postal eden izmed vplivnih mož v ameriškem delavskem in političnem življenju. Bil je 59 let star.

Hillman je bil sin malega trgovca in vnuk židovskega rabbinca. Po prihodu v Ameriko je takoj postal aktiven v unijskem gibanju in se povzpela na predsedništvo mogočne organizacije krojaških delavcev Amalgamated Clothing Workers in CIO odbora za politično akcijo. Ob času svoje smrti je držal obe omenjeni poziciji.

Izdihnil dve uri po napadu srčne bolezni

Hillman je prvič resno obolel na sru pred več leti in od tistega časa ni bil nikdar več popolnoma zdrav. Danes ob 7. zjutraj se je pritožil, da čuti močne bolečine v bližini srca, nakar je bil poklican zdravnik, toda njegovo stanje se je hitro slabšalo in čez dve uri je umrl.

Pokojni zapušča ženo in dve hčeri. Ena izmed hčera je zapuščena (Dalje na 2. strani)

KOMUNISTI V OFENZIVI NA OBALI ŠANTUNGA

NANKING, 10. julija—Danes se je 200,000 mož broječa armada kitajskih komunistov izkrcala na raznih strateških točkah na obali province Šantung, kjer so v neposredni bližini zasedli vojne ladje Zedinjenih držav. Kitajska vlada je danes izjavila, da komunisti pripravljajo revolto širom dežele.

ARABCI POSLALI PROTEST GLEDE PALESTINE

KAIRO, 9. julija. — Arabska liga je poslala noti na vlado Zed. držav in Britanije, v katerih se zahteva, da pojasnita, kakšno pravico imata, vmešavati se v notranje zadeve Palestine, predno se slučaj predloži Združenim narodom, rekoč, da akcijo zahtevajo samo "hrupne židovske tolpe v Ameriki."

ZADNJA ČAST

Članice društva sv. Ane št. 4 SDZ so prošene, da se snidejo v petek večer ob 8. uri v Svetkovem pogrebem zavodu, 478 E. 152 St., da izkažejo zadnjo čast umrli članici Mary Korosec. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 10:30 uri v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave., katerega se naj članice po možnosti udeležijo.

ZLOMIL NOGO

Mr. Mike Valentič, 961 E. 239 St., si je pred par dnevi zlomil desno nogo. Nahaja se v Glenville bolnišnici, kjer ga prijatelji lahko obiščejo. Želimo mu, da bi čim preje okreval!

Lokalni urad Social Security se preselil

Danes se je Social Security urad preselil iz 1100 Chester Ave. v šesto nadstropje Marshall poslojpa na Public Square, kjer se odslej dobi postrežbo s tem v zvezi.

Senat nadaljuje s sekanjem kontrole za razne produkte

WASHINGTON, 10. julija — Senat je danes do 8. zvečer delal na novi OPA predlogi, ampak ko je bila seja zaključena, je postalo jasno, da je ustvaril toliko novih lukenj, da bo predsednik Truman neizbežno moral predložiti načrt iznova vetirati, kar znači, da bo dežela ostala brez vsake kontrole nad cenami.

Predmeti, ki so bili danes dani na "prosto" listo, to se pravi, da se je odpravila zanje vsaka kontrola, so sledeči:

Olje in gasolin in vsi podobni produkti; mleko, surovo maslo in živeži, ki se izdelujejo iz mleka; bombažno seme in soybeans in njihov produkt, kar obsega široko polje novih plastik; meso, perutnina in produkti iz teh hran.

Senat je odobril nadaljevanje kontrole za kruh in razna žita, toda cela ta postavka je bila sprejeta s samo 40 glasovi proti 32.

NOV GROB

ANTON BRGOČ

Kot smo včeraj poročali, je preminil v bolnišnici Anton Brgoč, star 73 let, stanujoč na 715 E. 159 St. Bil je vdovec. Doma je bil iz vasi Kal, fara Košana pri sv. Petru na Notranjskem, kjer zapušča več sorodnikov. Tukaj je bival 40 let in je bil član društva Cleveland št. 126 SNPJ. Zapušča brata Josepha in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8:15 uri iz Zelenogreba pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9. uri in nato na Calvary pokopališče.

40 milijonov za povečanje lorainske jeklarne

Te dni je U. S. Steel korporacija naznanila, da namerava izpopolniti in povečati že sedaj veliko tovarno National Tube Co. v Lorainu, O., kar bo stalo okrog 40 milijonov dolarjev in 15 milijonov za izboljšavo slične tovarne v Gary, Ind. Z gradnjo dodatnih tovarn se bo v kratkem pričelo in bo vzelo dve leti časa za izgotovitev.

Družba pričakuje velikih naročil za železne cevi in z novimi tovarnami se bo uposlilo tudi več delavcev. Družba pričakuje, da bo potem izdelovala letno samo v Lorainu do 150,000 ton več železnih cevi kot sedaj, in v Gary, Ind. pa 170,000 ton več od sedanje proizvodnje.

Ljudje se zanimajo za zvezdoslovje

V torek 9. julija zvečer se je zbralo v ozadju Umetnostnega muzeja v Wade parku nad 3500 ljudi, da skozi daljnogled pogledajo nebesne svetove. Priredba je bila pod pokroviteljstvom Cleveland Astronomical Society, ki je uspešno nad vse pričakovanje. Večer je bil jasen in ljudje so v vrsti šli mimo daljnogleda, potom katerega so si ogledali zvezde in planete. Program se na isti način obnovi noč ob 8:30 v Lakewood parku.

VILE ROJENICE

Pri družini Mr. in Mrs. Frank Sadar so se oglasile vile rojenice in pustile fantka-prvorojenca. Materino deklško ime je bilo Julia Bencelič. Tako je Mr. Vido Bencelič postal stari oče, Mrs. Bencelič in Mrs. Sadar pa stari mamiči. Čestitamo!

Resnica o tržaških izgredih---odgovornost na ramah oblasti

Civilna policija je mirno gledala, ko so drhali pretepale slovenske in italijanske antifašiste

TRST, 4. julija (Poroča korespondent O. N. A.)—Uradniki zavezniške vojaške vlade priznavajo, da bi bilo mogoče preprečiti barbarske izgrede tega tedna v teku katerih je bilo razbitih na tucate levičarskih italijanskih in jugoslovanskih ustanov. Ako bi bila civilna policija Julijske Benečije nastopila smotno in odločno, bi bila mogla preprečiti vse izgrede italijanske nacionalistične mladine. Osebe te civilne policije šteje 3,000 mož, katere so izbrale in izvežbale zavezniške oblasti.

Polkovnik Bowman iz Los Angelesa, načelnik za civilne zadeve v tej pokrajini, je dejal v našem poročevalcu, da je policija preveč maloštevilna, ter da "je bila namenjena le za stražne posle, ter neizvežbana za nenadno komplikacijo, ki je nastala."

Skupine, ki so bile žrtve teh napadov, obsegajo urade delavskih unij, tiskarno levičarskih časopisov, zasebna stanovanja vodilnih osebnosti levičarskih strank in političnih prvakov. Predstavniki teh skupin soglasno izjavljajo, da je policija namerno le gledala in čakala, da so barbarske tolpe dovršile svoj posel, in jih šele potem razpršila.

Vse pošiljatve UNRRA-e v Kino ustavljene

WASHINGTON, 10. julija — Direktor UNRRA-e La Guardia je včeraj ustavil vse nadaljne pošiljatve na Kitajsko, potem ko je 400 uradnikov UNRRA-e v Kini protestiralo, da kitajska vlada pomoč rabi za boj proti komunistom in dovoljuje gnitje živeža, ki je namenjen za pomoč lačnemu ljudstvu.

Iz Nankinga se poroča, da je vlada generala Kajšeka akcijo direktorja La Guardia označila za "nepravično."

GRŠKA VLADA DEPORTIRA RODBINE OPOZISKIH ELEMENTOV

PARIZ, 7. julija, (O.N.A.)—Constantin Tsaldaris, grški ministrski predsednik in zunanji minister, je bil v Parizu na svojem potu v London in je podal nekaj presenetljivih izjav. Pri zvezi, da grška vlada deportira rodbine onih elementov, ki še vedno nadaljujejo svojo opozicijo proti vladi, in sicer na podlagi zakona, ki je star že 50 let. Grški ministrski predsednik je dejal, da so to rodbine "gangsterjev in teroristov."

Rekel je, da so člani pokreta EAM s tem, da so ubijali Nemce, povzročili maščevanje okupatorja. Dodal je, da EAM ne more veljati kot opozicijska stranka, ker je zaigrala svoj politični status s tem, da se ni udeležila volitev.

CERKEV NOČE OBSODI TI PROTI ŽIDOVSKEGA POGROMA NA POLJSKEM

VARSAVA, 9. julija. — Predsednik vlade Edward Osuška je sredi časnika izjavil, da so vodilni dostojanstveniki katoliške cerkve zavrnili apel za obsodbo proti-židovskega pokolja v Kielcu, v katerem je bilo ubitih 41 oseb.

Premier je rekel, da pretežni del duhovščine pripada reakcionarnim elementom, in da sta škof v Kielcu in kardinal Sapieha odbila vladine prošnje za obsodbo umoritev in drhalskega nasilja.

Govoril sem tudi še z nekim drugim policajem, ki je sam odstopil pred nekaj dnevi, ko so bili izgredi na višku, ker ni mo-

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

DELO UNRRA-e V JUGOSLAVIJI

Zahvaljujem se za priznanje, ki so ga dali jugoslovanski narodi delu UNRRA-e ter za lojalno sodelovanje jugoslovanskih oblasti pri izvrševanju dela v tej deželi ter izražam v svojem imenu in imenu misije zadovoljstvo, ker so jugoslovanski narodi z odločnostjo, naporom in navdušenjem pričeli reševati ogromno nalogo—izgradnjo svoje porušene dežele. V enem letu, kolikor časa je misija v Beogradu, se je to mesto po zaslugi naporov svojih meščanov spremenilo in prav tako tudi vsa država, ki se naglo obnavlja.

Kljub pomanjkanju najpotrebnejšega, kljub pomanjkanju surovin, strojev in naprav vseh vrst, so prometne zveze vzpostavljene, industrija je pričela v veliki meri znova delati ter so bila tudi na področju kmetijstva izvršeni ogromni napor. Kulturno življenje je prerajeno, zdravstvenemu in socialnemu skrbstvu se posveča stalna pozornost in Jugoslavija pričinja znova živeti, gradeč temelje srečnejše bodočnosti.

Mnogo pomeni za moje osebe in zame to, ker vemo, da se dobavljena hrana deli ljudstvu, ki jo najbolj potrebuje, ker vemo, da se uporabljajo prežete lokomotive in vozila za naglo obnovo prometa, ker bo material vsake vrste, kmetijski ali industrijski, za socialno ali zdravstveno skrbstvo, uporabljen izključno in brez pridržka za obnovo Jugoslavije ter ne bo služil zasebni speculaciji ali črni borzi. Da je to tako, ne potrjuje samo moje lastno opazovanje, temveč tudi poročila osebja, ki opazuje razdeljevanje UNRRA-inega blaga v vseh delih FLRJ.

Kakor sem že dejal, vemo zelo dobro, da mora ta misija še mnogo storiti, Jugoslaviji je nujno potrebna hrana, da se vzdrži do prihodnje letine, industrijske naprave vseh vrst, prometni material, gorivo, olje in mazila, lokomotive, tračnice, material za obnovno cest in železnic, material za pristaniške naprave, surovine kakor n. pr. koks, kovine, obleka, surov bombaž in surova volna, obutev, medicinski material—vse v velikih količinah in ustrežajočih vrstah. Vse to Jugoslavija nujno potrebuje. To nas sili poudariti potrebo, da se stori vse mogoče s pomočjo UNRRA-ine centrale in pospešijo dobave nujno potrebnega materiala za Jugoslavijo. Da bi to dosegli, bomo storili vse, kar nam bo mogoče.

Na koncu moram povedati, da misija ne bi mogla uspešno opravljati svojega dela brez stalne pomoči UNRRA-ine central v Washingtonu in Londonu. Zato uporabljam to priliko ob koncu prvega leta UNRRA-inega delovanja v Jugoslaviji za zahvalo UNRRA-inim centralam za sodelovanje, ki so nam ga nudile, in izraz svojega prepričanja, da se bo z njihovo pomočjo in z nadaljnjim sodelovanjem jugoslovanske vlade in ljudstva UNRRA-ina delavnost v Jugoslaviji nadaljevala z istim uspehom kakor doslej. Delo misije in pomoč, ki jo Združeni narodi dajejo Jugoslaviji, je samo majhno nadomestilo za napore jugoslovanskih narodov v vojni, v kateri je Jugoslavija toliko izgubila, ne samo najdragocenejših življenj, temveč tudi dobrin vseh vrst.

Mihajlo Sergejčik, šef UNRRA-ine misije za Jugoslavijo je bil rojen leta 1909. v Ukrajini. Kot sovjetskemu državljanu ga je UNRRA pooblastila za vodstvo njene misije v Jugoslaviji 1945. leta, ko je pričela delati v Jugoslaviji. Od 1942. do 1945. leta je bil Sergejčik namestnik predstavnika sovjetskega ministrstva za zunanjo trgovino v Iranu, ki je vodil tranzit pošiljk, ki jih je Sovjetska Zveza dobivala med vojno iz Združenih držav Amerike po zakonu o posojilu in najemu.

UREDNIKOVA POŠTA

Poročilo o izletu kluba Ljubljane

Euclid, O. — Vsaka ustanova, kadar priredi v naravo svoj izlet, pričakuje lepega dneva. Tako ga je pričakovala tudi naša "Ljubljana" za dne 30. junija. K sreči je bil to res krasni dan.

Kuhinja in točilnice sta odri- nila od doma že ob 12. uri; dru-

ga skupina pa ob 1:30 popoldne. Presenečeni smo bili, ko smo opazili, da je kuhinja dospela na prostor iz zahoda, točilnica od nasprotne strani. Na tistem prostoru je velikanski potok z deročo vodo. Utaborili so se: jedača na eni strani potoka in pijača na drugi strani. Kaj sedaj? Treba je bilo hitre akcije. Sklicali smo posvetovalni odbor. Eden predlaga, da zgradi-

mo čoln; drugi, da se naredi most. Velika večina je bila za most. Toda, kdo bo zgradil ta most? Rekli so: Kdo drugi, kot veselilni odbor. Ni bilo treba nadaljnjih besed. Barkovič pograbil sekuro, Segulin žago, njih soproje pa za mero. Naš maršal Starman pa je dajal vsa potrebna navodila.

V 30 minutah je bil most že narejen. Potem pa pridejo okrog nadzorniki, stric Plevnik in teta Frances Rupert. Ker pa je teta bolna, jo je nadomestovala Antonija Svetek. Ta dva sta most natančno pregledala in ugotovila, da je dovolj močan, dokler smo še lačni in žejni. Dostavi pa svarilo, da nič ne garantirata za most, ko se enkrat najemo in napijemo. Tudi ostali za nadaljne posledice nismo več mislili.

Takoj nato se je razvila vesela zabava. Kuharica Mrs. Segulin, je bila poglavarica jedalnice. Robič je vihtel sekuro nad jagnjetino, ker to samo Hrvatje znajo. Zakovšek nam je preskrbel vse drugo, kar je bilo potrebno. Derrich se je zasidral za točilnico in vztrajal do zadnjega.

Videl sem vse samo vesele obraze. Samo naši tajnici Mrs. Julajli ni bilo nekaj po volji. Pristopim k njej in jo vprašam, kaj vendar premišluje? Oh, je rekla, pogledaj koliko imamo za jesti in piti. V starem kraju so pa tako revni. Ali ne bi bilo dobro, da bi dali polsterples ali kolo tukaj pod košatim drevesom, ves zbrani denar pa darujmo za bolnico v Sloveniji?!

Hvala Ti za odobro idejo, takoj bomo to naredili. Brž naznamim polsterples.

V petih minutah se je že razvilo ogromno kolo. Za pobiralke prispevkov je bila postavljena Mrs. Segulin, ker kot kuharici ji najbolj pristaja krožnik. Koliko je kateri daroval mi ni znano. Videl sem pa en petak, katerega je daroval Frank Podborski. Skupno je bilo nabrane \$21. Prav lepa hvala vsem darovalcem in tebi, sestra Julajlija za dobro idejo. Hvala tudi godcem, ki sta tako dolgo neprenehoma igrala, da je prišlo v ta sklad več denarja.

Ta zbrani denar se je na licu mesta izročil tajniku št. 103 SANS Franku Česnu. Ko je bilo vse na višku dobre volje, se je ena skupina podala v gozd, akoravno so bili malo nervozni, ker je bilo pred tem izletom naloženo, da se tam klatijo medvedje. Seveda, kateri je bil bolj bojazljiv, se je držal v sredini. Nazaj grede proti gostilni se je pričela pa rokoborba.

Zanimivo je bilo opazovati tiste, ki so med potjo padali na zemljo, kar je odmevalo iz grlica v grlic. Na vsakih par minut je bil odmor. Med enim takim odmorom pa je skupina opazila, da dveh je manjka, ki sta se vrnila. Skupina se strahoma pogleda, če se je spotoma morda zgodila kakšna nesreča in gledamo po dolini. Vse je bilo lepo mirno, niti trava se ni majala. Potem eden iz skupine opazi, da se ena roža neprenehoma maje v oddaljenosti. Vsi ostali opazijo isto in pravijo, to je pa treba iti pogledat. To je treba preiskati, kaj da je. Najbolje pa je, da se kdo prostovoljno javi za to inspekcijo.

Kot hraber mož z imenom J. gre na pot. Po par korakih je že začel žvižgati in mrzla pot ga je oblivala. Vsi drugi smo to takoj opazili. Dejali smo, s tem že ne bo nič, ker ima že medvedja pred očmi in ga pokličemo nazaj. Seveda, prostovoljec je takoj ubogal. Potem se napoti vsa skupina na preiskavo. Čim bližje prihajajo tisti roži, toliko bolj so nervozni, ker tista roža se je še vedno majala. Končno opazijo dvojce bitij v sladkem spanju. Tista roža je rastla ravno na sredi med njunima glavama in sta jo z močnim smrtanjem in globokim dihanjem majala sem in tja, kot nihalo na stenski uri. Med glasnim smehom skupi-

ne se bitji zbudita, potem smo se pa vsi skupaj vrnili v hladilnico. Tu se je potem razvilo veselo petje. Končno ura udari devet zvečer. S petjem smo si voščili lahko noč in odšli domov.

Geo Nagode.

Darovi za otroško bolnišnico

Mr. John Bostjančič in njegova žena Jennie, ki stanujeta na 671 East 200 St., Euclid, Ohio, sta darovala za mladinsko bolnico v Sloveniji 50 dolarjev. Oba

Novice iz stare domovine

JUGOSLOVANSKA MLADINA GRADI NOVO PROGO

V imenu vse mladine Jugoslavije se je centralni odbor USAOJ-a zavezal, da bodo mladinci v letošnjem poletju zgradili 92 km dolgo železniško progo Brčko - Banovići, ki bo omogočila izkoriščanje bogatega premogovnega bazena Banovići Saona in bazena Tuzle.

Z novo normalnotirno progo, ki bo priključena na obstoječo progo Brčko-Vinkovci, bo v najkrajšem času omogočeno 8 do 10-kratno povečanje proizvodnje premoga samo v premogovnem področju Banovići - Saona.

Potem bosta Hrvatska in Vojvodina lahko dobili zadostne količine dobrega premoga, kar bo izrazilo velik razmah industrijske delavnosti v tem predelu Jugoslavije.

Mladina Jugoslavije, ki se je zavezala zgraditi novo progo, je s tem prevzela veliko nalogo, ki jo bo gotovo izvršila. Železniško bosta gradili dve skupini mladincev, od katerih bo vsaka štela 12.000 mladincev iz vseh krajev države. Prva skupina sestavljena predvsem iz vaskih mladine, je začela z delom 1. maja in je delala do 1. julija, ko so mladinci odšli domov pomagat pri delu na polju. Druga skupina, ki šteje istotako 12.000 mladincev pa je sestavljena v glavnem iz srednjeevropejcev, ki bodo čas svojih počitnic izkoristili, da sodelujejo pri tej veliki akciji.

Zveza mladine Slovenije je poslala na delo 1000 mladincev in mladink, združenih v delovne brigade po 200 do 300 mladincev. V drugi skupini je Slovenija istotako sodelovala s 1000 mladinci, tako da bo vsega poslala na delo 2000 mladincev. Delavstvo Slovenije je pomagalo mladincem v tej akciji in jim preskrbelo potrebno orodje, krampe, lopate in klavira itd.

Pobuda jugoslovanske mladine je seveda najbolj podžgala mladino in ostalo ljudstvo iz neposrednega področja gradnje. Ze več tednov urejajo kmetje v okolici, kjer bodo mladinci gradili novo progo, svoje hiše, za prenočišče mladincev, gradijo barake in popravljajo ceste. Ljudstvo je pripravljeno storiti vse, samo da mladini čimbolj olajša delo.

Celo iz Češkoslovaške je prispele delovna brigada sestojeca iz 250 mladincev, delavcev in študentov, ki bodo pomagali pri gradnji te proge.

ŠOLA ZA VEZENJE V LJUBLJANI

Državna šola za žensko domačo obrt v Ljubljani je organizirala oddelek za vezenje praprovo in podobnih izdelkov. Na sodelovanje so vabljeni vse veze, ki so vezale na bivšem državnem osrednjem zavodu in absolutno vsa ženska obrtna šola, od delka za vezenje, da se zgledajo zaradi zaposlitve pri ravnanju stvru državne šole za žensko domačo obrt.

NARODNO GLEDALICE NA TURNEJU

Slovensko Narodno dramsko gledališče v Ljubljani je gostovalo v mesecu juniju po vsej Sloveniji s svojimi letošnjimi predstavami. Na prvega maja

sta zavedna in napredna Slovenca iz slovenskega Primorja, ki se v sedanjem času prav odkrito zavedata, kako potrebna je bolnica za hirajoče in nedolžne otroke v Sloveniji. Hvala jima lepa in da bi imela še dosti posnemalcev.

Mr. Bostjančič je zaposlen kot natakar v gostilni Mihčič Cafe na 7114 St. Clair Ave.

Mr. Andy Kaučnik, 1453 East 53rd St., je tudi daroval deset dolarjev za bolnico. On vedno rad pomaga in daruje kadar se gre za narodno stvar. Tudi hvala za ta dar.

je vodstvo gledališča izdalo apel na vse ljudske odbore, kulturno prosvetne odseke sindikalnih podružnic, šole in podobne kulturne enote, da v krajih, ki žele tako gostovanja, pošljejo Direkciji Drame Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani podatke o velikosti odrov in dvoran, širina, globina, višina odra, širina in višina oderske odprtine in opis razsvetljave; seznam zastorjev in število sedežev.

Češkoslovaška opera "Prodana nevesta" v 20 jezikih. Znana narodna opera češkega skladatelja B. Smetane "Prodana nevesta" je danes gotovo med najbolj popularnimi operami evropskih gledališč. Slovanski, romanski in anglo-saksonski svet jo je sprejel z isto ljubeznijo in povsod na svetu je osvojila javnost. "Prodana nevesta" je bila doslej prevedena v slovaščino, slovenščino, srbohrvaščino, ruščino, italijanščino, litvanščino, angleščino, francoščino, bolgarščino, danščino, finščino, estonsko, italijanščino, litvanščino, rumunščino, španščino, katalonščino, hebrejščino in nemščino.

VEČERNI TEČAJI V NOVI MESTU

Na državni srednji gospodarski šoli so se dne 2. maja prikačeli 3 mesečni tečaji in sicer: administrativno - knjigovodski, o enotnem knjigovodstvu, za družni, stenografski, strojeopisni in jezikovni tečaj.

PREDPISI O MLETJU PŠENICE

Gospodarski svet je v sporazumu z zveznim trgovskim ministrom izdal odločbo, o načinu mletve pšenice. Po spremenjeni prvi točki prvotne odločbe morajo mlinci pri mletju pšenice za prebivalstvo in za jugoslovansko armado doseči najmanj 80 kg moke (doslej 90 kg) od vsake 100 kg prečiščene in za mlin pripravljene pšenice s hektolitrsko težo 77 kg.

NAPREDNI DELAVSKI VODJA SIDNEY HILLMAN NENADOMA UMRL

(Nadaljevanje s 1. strani)

slena v ameriškem veleposlaništvu v Parizu.

Delal kot krojač in organiziral unijo

Leta 1905 se je udeležil revolte, ki je prisilila ruskega carja, da je pristal na ustanovitev dume, nakar je zbežal v Anglijo, da se izogne izgnanstvu v Sibirijo, od tam pa je leta 1907 dospel v Zedinjene države. V New Yorku je delal v raznih krojaških tovarnah in postal aktiven v unijskem gibanju. Vodil je revolto krojaške unije, ki je spadala pod AFL in ko je bila leta 1915 organizirana Amalgamated Clothing Workers unija, je bil izvoljen za predsednika in obdržal to mesto do svoje smrti.

Tarča številnih frakcijskih bojev v uniji

Hillman je bil vse življenje levičarsko usmerjen, toda bil je tarča mnogih frakcijskih bojev v delavskem unijskem gibanju. Leta 1921 je bil na obisku v Rusiji, kjer je Lenina pridobil za idejo, da bi njegova unija skup-

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Pismo starega Clevelandčana iz Slovenije

Precej vode se je že izteklo, odkar je skupina mladih idealstov v Clevelandu ustanovila dramsko društvo "Ivan Cankar" ki je igralo zelo pomembno vlogo v razvoju naše dramatike. Prva igra, Jurčičev "Deseti brat" je bila vprijetižena dne 9. marca 1919 v bivši Birkovi dvorani na St. Clair Ave.

Nekateri izmed tedanjih diletantov so že v grobu, večina je šla v "kulturni" pokoj, par jih tuintam še nastopi na odru in nekaj jih je odšlo v staro domovino. Med temi je tudi Ivan Krže, ki je igral vlogi Marijana v prvi Cankarjevi igri, dočim sem jaz "markiral" desetega brata Martineka. Kot Krže omenja, bi me kmalu obstretil in "unesposobil" za zakonsko življenje. Fant je v svojem navdušenju mesto na stran, ustrelil s puško naravnost v mene. In dasi je imela slep naboj, je bil učinek skoro realističen, kajti značni pritisk je povzročil, da sem šel nehoti skozi vse faze težko ranjenega in občinstvo mi je ob odprtem zastorju navdušenost ploskalo.

Kot je razvidno iz zdolaj priobčenega pisma, je tudi Krže pretrpel med vojno vso golgato slovenskega naroda. Ampak kot večina ostalih, dela tudi on z veseljem za obnovo in boljšo bodočnost svoje domovine. Iskreno pa želi, da njegovi bivši soigralci stopijo z njim v pismene stike, ker se še vedno zanima za naše razmere.

Frank Cesen.

Njegovo pismo se glasi:

"Gora pri Sodražici,

26. maja 1946

"Dragi France!

"Spomni se na leto 1920. Dolga doba, odkar smo igrali pri dramskem društvu Ivan Cankar v Clevelandu igra Deseti brat. Ti si imel vlogo desetega brata, a jaz vlogo Marijana. Takrat bi te bil kmalu obstretil in Te kmalu pripravil ob svo pravo, kot si se bil izrazil po igri.

"Ti ne veš kolikokrat sem se jaz spomnil na Tebe in splošno na vse člane društva, kot na Vatro Grilla, Josepha Mrharja, J. Skuka, Louisa Orazna, Emily Koprivec in John Steblaja. Ali so še vsi živi? Prosim, daj jim moj naslov in naj mi pišejo, za kar bi jim bil zelo hvaležen.

"Kot sem razvidno iz Tvojega pisma, ki je bilo priobčeno v Slovenskem Poročevalcu, si še

vedno istih misli in načel, kot si bil takrat, ko smo bili mi skupaj, za kar Ti moram najiskrenejše čestitati. Bodi prepričan, da tudi jaz nisem popustil niti za las.

"Sedaj pa malo o mojem življenju. Za časa te strašne vojne tukaj po zlomu bivše Jugoslavije, smo se uprli italijanskemu fašizmu. Leta 1942 sem bil odveden v internacijo na Rab, na otok smrti, kjer je bilo nepopisno trpljenje. Stanovanja smo imeli pod malimi šotori za šest oseb. Spali smo na golih tleh. Prenašali smo bolezen in lakoto. Dobili smo 8 dkg kruha, za dve žlici riža ali makaronov in malo svinjskih buč za en dan. To je bilo naše življenje.

"Ni čuda, da je ostalo za vedno na Rabu 4.700 Slovencev, ki so tam pokopani. Tudi jaz sem bil zelo oslabil in shujšal, da me nogo niso hotele več držati. Bil sem še samo kost in koža. Preje sem tehtal 162 ameriških funtov, potem pa še samo 88 funtov. To pove vse. A še sem imel upanje, da nas fašizem ne bo uničil in čudno je, da se še dobijo ljudje na svetu, ki zagovarjajo to fašistično divjaštvo.

"Pod nemško okupacijo sem bil vedno nadzorovan in večkrat so mi grozili s smrtjo. Tudi tega se nisem strašil. Bil sem zvest Osvobodilnemu gibanju.

"Ti si ne moreš predstavljati vseh teh grozot in pomanjkanja. Večkrat smo po cele tedne brez soli jedli. Enako je bilo z drugimi stvarmi. Pri vsem tem pa je bilo treba zalagati partizansko vojsko, da ni omagala. Toda smo zdržali do kraja. S pomočjo zaveznikov smo tudi zmagači nad fašizmom in osvobodili domovino okupatorja.

"Kaj vse mora človek prestati, ker je zaveden Slovenec. Toda mi nismo klonili. Imamo zavest, da smo zmagači prav po strašnem trpljenju. Fašizem je strit; čeprav sem in tja po svetlu reakcija dviga glavo.

"V Jugoslaviji ljudstvo dela za obnovo porušene domovine z veseljem, čeprav nam še marsikaj primanjkuje, posebno obleke in obutve. Prosim, da mi odpíšeš in tudi mojim prijateljem daj naslov, da mi kaj pišejo. Pozdrav vsem članom dramskega društva Ivan Cankar! Zdravo!

"Ivan Krže"

Gora štev. 13.

pošta Sodražica, Slovenija
Jugoslavija.

io s sovjetsko vlado zgradila nasno oblačilno industrijo v Rusiji.

Ko se je vrnil v Ameriko, je bila organizirana korporacija, ki je prodala za okrog \$300,000 delnic. Eksperiment se ni posrečil, toda vsi, ki so investirali denar, so dobili izplačano vse nazaj, kakor je jamčila sovjetska vlada.

Leta 1926 je v krojaški uniji nastal oster frakcijski boj, tekom katerega je Hillman "očistil" unijo komunistov, toda reakcionarni elementi so ga do dneva njegove smrti napadali kot "radikalca" in ga nazivali komunist.

Igral važno vlogo tekom Rooseveltovih administracij

S prihodom New Deal ga je predsednik Roosevelt imenoval v posvetovalni odbor NRA in leta 1935 je postal član National Industrial Recovery Boarda.

Leta 1934 se je njegova unija, ki je tedaj štela 125.000 članov, pridružila AFL, toda ko je John L. Lewis revoltiral proti AFL, se mu je pridružil v organiziranju CIO in leta 1937 postal prvi predsednik CIO.

Ko pa je Lewis leta 1940 prišel boj proti Rooseveltu, je postal eden najbolj gorečih in ak-

tivnih voditeljev pokojnega predsednika in postal eden njegovih intimnih svetovalcev. V zadnji predsedniški kampanji je bil v reakcionarnem tisku tarča silne gonje, v kateri se ga je prikazovalo kot zakulisnega "dik-tatorja," pod čigar vplivom Roosevelt tira Zedinjene države v "komunistično tiranijo."

Dejstvo je, da je politično delo, ki ga je organiziral Hillman pod okriljem CIO igralo odločilno vlogo v predsedniški kampanji leta 1944.

SARŽENT Z NEZAKONSKIMI ČETVORČKI POPRAVI SVOJO 'POMOTO'

PITTSBURGH, 9. julija. — V nekem hotelu v sredini mesta sta bila brezhrupno po civilnih obredih poročena saržent William (Red) Thompson ml. in njegova angleško dekle, ki mu je rodila četvorčke izven zakona, Norah Carpenter, stara 25 let, ki je pred nekaj dnevi z otroci prišla iz Anglije.

Od četvorčkov živijo trije in so stari po 2 leti. Novorojenca začasno stanujeta pri ženi-novi materi. Thompson je bil oženjen, ko je Norah Carpenter rodila četvorčke, toda njegova prva žena je od tedaj tukaj dobila razpoko do njega.

Slovenski ameriški narodni svet

3935 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.
Na zadnji (prvi) konvenciji SANS, ki se je vršila 2. in 3. sept. 1944 v Clevelandu, so bili izvoljeni sledeči uradniki, gl. odborniki in člani širšega odbora:

CASNI CLANI:
Castni predsednik: LOUIS ADAMIC, Milford, N. J.
Castna podpredsednica: MARIE PRISLAND, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis.
Castni član: DR. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

CLANI EKSEKUTIVE:
Predsednik: ETBIN KRISTAN, 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.
1. podpredsednik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland 3, O.
2. podpredsednik: FRED A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois.

Tajnik: MIRKO G. KUHEL, 3935 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
Blagajnik: VINCENT CAINKAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Zapisnikar: JACOB ZUPAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

Clani:
LEO JURJOVEC, 1849 W. 22nd Pl., Chicago 8, Ill.
ANTON KRAPENC, 1636 W. 21st Pl., Chicago 8, Ill.
LEOPOLD KUSHLAN, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
ALBINA NOVAK, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
FRANK ZAITZ, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

NADZORNI ODBOR:
LOUIS ZELEDNIKAR, predsednik, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
JOSIE ZAKRAJSEK, 7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio.
JOSEPH ZAVERTNIK, 309 Tennyson Rd., Englewood, N. J.

SIRSI ODBOR:
ANTON DEBEVC, 1930 So. 15th St., Sheboygan, Wis.
JOSEPH F. DURN, 15605 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.
JOSEPHINE ERJAVEC, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.
THERESA GERZEL, 334 Erie Ave., W. Alhquippa, Pa.
ANTON HORZEN, Route No. 4, Princeton, Ill.
ANTHONY JERSIN, 4676 Washington St., Denver, Colo.
REV. MATH KEBE, 223-57th St., Pittsburgh 1, Pa.
FRANK KLUNE, 604-3rd St. N. W., Chisholm, Minn.
HELENA KUSAR, 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.
KATHERINE KRAINZ, 17838 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.
JOHN KVARITCH, 411 Station St., Bridgeville, Pa.
JOHN POLLOCK, 24465 Lakeland Blvd., Noble, Ohio.
LUDVIG MUTZ, 364 Menahan St., Brooklyn, N. Y.
ANTOINETTE SIMCICH, 17410 Nottingham Rd., Cleveland 19, Ohio.
THERESA SPECK, 4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.
VALENTINE STROJ, 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.
JOHN M. STONICH, 1634 Cedar St., Pueblo, Colo.
ANDREW VIDRICH, 706 Forest Ave., Johnstown, Pa.
ANTON ZBASNIK, A. F. U. Bldg., Ely, Minn.
JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill.

BUDHIN DEMANT
GUSTAV LE ROUGE

(Nadaljevanje)
Kakic je že dvignil težki kameniti nož in s svojim pogledom iskal mesta na razgaljenih Misterijinih prsih, kamor bi sunil, ko je počil rezek strel. Eden svetelnikov je padel na tla z razbito črepinjo. Kennedy je bil na čelu roparjev udril v svetišče. V istem trenutku pa se je na drugi strani pojavil možak, ki je s silnim udarcem podrl kacika Yappana in nato s svojim nožem prerezal Misterijine vezi. Bil je Lionel Brady, ki ga je petje privabilo in ki je naposled našel pot v svetišče.

Nepričakovani Kennedyjev napad je povzročil nepopisno zmedo. Roparji so razumeli, da samo na ta način lahko zmaga-jo, če čimhitreje delujejo. Potegnili so svoje dolge nože in začeli udrihati na vse strani. Kdor se je ustavljal, je dobil kroglo iz browninga. Ne eden strel, ki so ga izpalili v množico, ni izgrešil svojega cilja.

Lionel Brady se je okoristil s prvimi trenutkom zmede, zgrabil je na pol onesveščeno Naolo in jo je v njenem škrlatnem plašču vzel v naročje in zbežal z njo.

V svetišču se je vršilo strašno klanje. Kakic je padel s preklano glavo ob vnožju malikovega kipa. Izdajalec Necoxtila je ležal v svoji krvi na kamenitem tla; svinčenka mu je bila prevrta čelo.

Misterija je stala smehljaje

SLOVENSKA KUHARICA

NOVA KNJIGA S KUHINJSKIMI RECEPTI, sestavljena po Ivanki Zakrajšek v New Yorku

JE NAPRODAJ V URADU "ENAKOPRAVNOSTI"

CENA KNJIGE \$5

— Kolika neprevидnost! je zaklical Kennedy. Če bi se Indijanci vrnili in nas napadli, smo izgubljeni.

— Tega jim ne dopoveste, je odgovorila Misterija brezbrizno.

Med tem ko so streljali pokali in smrtni kriki odmevali nad njegovo glavo, je bil Brady Naolo najprej odnesel v grobnico, kjer so bili zakladi, potem pa v podzemski zlati rudnik. Tam se je po njegovem prizadevanju mladenka kmalu zavedla.

IV. DEL
V blaznem obujemu zlata
Prvo poglavje
Obupen poskus

Naola in Lionel sta bila sama in začasno na varnem v zlatem rudniku. Nad njima se je bojni hrup polagoma polegel.

Ko se je Naola zavedla, je prisrčno in divje objela Lionela. Tresla se je še od groze, ki jo ji je povzročil napad Kennedyja in njegovih roparjev. V razsumljivi zmoti je mislila, da ti stojijo pod poveljem Lionelovim. Moral ji je šele razložiti, da so roparji, ki so napadli svetišče, njegovi največji sovražniki.

— Ne smeš mi govoriti nerresnice, je dejala Naola in njene velike črne oči so se iskrlje ljubosumnosti. Pri vsej stvari je nekaj, česar ne razumem.

— Tudi to ti razložim.

— Če je res, kar si mi pravkar povedal, zakaj si potem prerezal tujki veri? Ali morda ljubiš to ženo, ki ima bolj belo kožo kot jaz?

— Prišegam ti, je odvrnil Lionel resno, da sem jo rešil samo iz usmiljenja.

Ker je mladenka molčala, kajti njegove besede je niso prepričale, je nadaljeval:

Obletnica osvoboditve Bosne in Hercegovini

Posneto iz "Slovenskega poročevalca"

Ljudska republika Bosna in Hercegovina praznuje te dni obletnico osvoboditve. Dne 3. aprila je minilo leto dni, odkar se je pričel splošni napad naše vojske na sovražnikove utrdbe v Sarajevu; 29. divizija in deli V. korpusa so nato 6. in 7. prišla uničevali sovražne sile, ko so se iz osvoboditve Sarajeva umikale proti severu.

Sovražnik je imel velike izgube. Pobitih in zajetih je bilo več kot 12.000 sovražnih vojakov. Veliki kupi plena na vsej poti, koder se je umikal sovražnik, so pričali o naglem napredovanju bosanskih, hercegovskih, sandžaških in črnogorskih enot, ki so prinisale zaslužen plačilo zloglasnim zločinskim divizijam "Princ Evgen," "vražji diviziji" in drugim tolpom. Kar jih je ob tej priliki še ušlo pravičnemu plačilu, jih je zadela kazen pri Zenici, Doboju, Zagrebu, Celju in Dravogradu.

V štirih letih so fašisti in ustaši postrelili in poklali v Sarajevu na tisoče ljudi, še več pa so jih odvlekli v različne klavnice in taborišča. Po ustaških kartotekah je šlo skozi sarajevske zapore do konca leta 1944 okrog 60.000 ljudi. To seveda niso bili samo Sarajevčani, marveč tudi tiste nesrečne žrtve, ki so jih PRVOVRSTNA PERUTNINA IN SVEŽA JAJČA Perutnino sčistimo in jo nasekamo

PETER'S POULTRY
3649 East 116th St. — LO 9092

Prodaja se
kuhinjski set, v prav dobrem stanju. Za podrobnosti pokličite KE. 5235.

ŠIVALNE STROJE POPRAVIMO
Mi kupimo in popravimo stare šivalne stroje.—Pokličite

ALLIANCE SEWING MACHINE
15923 Arcade Ave. KE. 5557

— Ali se nisi iz istega vzroka tudi ti branila žrtvovati jo bogovom?

— Če bi vedela, da je moja tekunica, ne vem kaj bi bila storila. . .

Začela je obupno plakati in ni hotela ničesar čuti. Njeno ihtenje je seglo Lionelu globoko v srce.

— Prosim te iskreno, ne bodi tako žalostna, je dejal Lionel, ki ni vedel, kako bi jo potolažil.

— Kako naj bi ne jokala, je dejala vsa obupana. Tvoji rojaki merijo zgoraj moj narod; videla sem, kako je padel moj oče eden prvih, ko si me odnesel v naročje. . . Zadržaj bom svojega rodu. . . samo tebe imam na svetu in niti ne vem, ali me res ljubiš!

Te enostavne besede je odgovorila s tolikim ponosom in tako plemenitostjo in nežnostjo, da je bil Lionel globoko ganjen. Govoril je tako iskreno, da jo je končno le prepričal.

— Česa je treba, da ti dokažem da moje srce bije samo zate, je vzkljnil. Sledila mi boš v mojo domovino. Vse moje življenje posvetim samo temu, da te osrečim. Pozabila boš na to krvavo dramo in novo življenje se začne zate! . . .

— Verujem tvojim besedam in zaupam tvoji ljubezni, je dejala in mu ponudila svoje ustnice v sledkem ljubeznem objemu. Toda obljubiti mi moraš, da ne boš nikoli več videl tujke, ki je nisem hotela ubiti. . .

(Dalje prihodnjik)

Preskrbite potrebno nego slovenski mladini v Sloveniji! Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji! V uradu "Enakopravnosti" lahko oddaste vaš delež!

Na račun tujih in domačih koristolovcev se je prebivalstvo Bosne in Hercegovine prejšnje čase neprestano borilo med seboj in zapravljal svoje zdrave sile. Po osvoboditvi pa je Bosna in Hercegovina sproščena zadihala v duhu nove ustave, ki jo je Jugoslavija dobila med prvi-

DVE HIŠI NAPRODAJ
VSAKA ZA 2 DRUŽINI
Na 6213 Glass Ave. 6 sob spodaj in zgoraj, klet pod vso hišo, fornez.

Na 6215 Glass Ave., 4 sobe spodaj in zgoraj, klet pod vso hišo in fornez. Velika lota.

Poziv se na
6704 ST. CLAIR AVE.
KENmore 4963

Društvo Presv. Srca Jezusovega
Pri društvu Presvetege Srca Jezusovega so bili izvoljeni za tekoče leto sledeči uradniki: Predsednik Frank Bauga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik Anton Hlabše, 1082 E. 72 St.; tajnik Frank A. Turek, 985 Addison Rd.; blagajnik Andrej Tekauc, 1023 E. 72 Place; nadzor-niki: Ant. Pozelnik, Louis Lavrič in John Martinčič.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani št. 3, staro poslopje SND, ob 1. uri popoldne. Asesment se pobira na seji in vsakega 25. v mesecu na domu tajnika od 6. do 8:30 ure zvečer.

TEŽAKI ZA TOVARNIŠKO DELO
Stalno delo—40-urni teden
Dobra plača od ure

VALLEY MOLD & IRON COMPANY
3900 E. 91 St.

NAPRODAJ JE
zidano poslopje; ima dvojne stanovanj in dve trgovini. Istotam se prodaja prešo ¼ tone, na zobčasta kolesa (gears) in 8 rjuh, 5-6"x5-6". Poizve se podrobnosti na 506 E. 152 St., zgoraj.

SNAŽILKE
za urade v downtown poslopiju 6. zv. do polnoči; stalno delo. Zglasite se pri predelavki (forelady) Rose Bldg., Prospect in E. 9th St., po 6. uri zvečer.

Natančen pregled oči! UMERITEV OČAL
DR. I. E. LEVY
OPTOMETRIST
7917 St. Clair Ave.
(Blizu Yale gledališča)
Tel.: EX 1244
prevkar sem se vrnil iz vojaške službe

jevu, kjer je Luborić prepovedal ves promet po šesti večerni uri, da se njegovi klavci lažje opravljali svoje zločine. Obešali so žrtve na kostonje in kandelabre od tobačne tovarne do muzeja. Najhujša mučenja so bila v Berkovičevi vili v Skenderiji, kjer je bil oddelek Luborićevih klavcev. Tod ni smel nihče mimo, pa se tudi nihče ni upal, saj so vsako noč streljali s strojnico in med glasnim tuljenjem radija so vpili pijani rablji, da so prekricali ječanje žrtev.

Pred svojim begom so Luborić in njegovi rablji najbolj zverinsko pomorili žrtve, ki so še ostale žive v mučilnici. Izmrčvarjena trupa so zakopali v vrtu pred vilo. To so bile žene, med njimi 50-letna Ana Lazarevićeva, ki so jo pred smrtjo zalili s kropom, poleg nje je ležal 15-letni vajenec Esad in drugi.

Nadalje so izkopali pri Saleju 73 trupel. Na transportu v Jasenovac je dal Laborić pobiti 500 ljudi. Po tako strašnih dneih je Sarajevo sproščeno zadihalo, ko je vkorakala naša vojska.

Bosna in Hercegovina je tista naša federalna enota, ki ima najbolj mešano prebivalstvo v verskem in narodnostnem pogledu. Ako upoštevamo takšno stanje ter izkušnje iz preteklosti, moramo tem bolj ceniti pridobitve osvobodilne borbe, ki je vnesla v široke ljudske množice globoko duhovno preobrazbo in spoznanje, da je treba prvenstveno najti rešitev, po kateri bo vsaka skupina na skupni domači grudi lahko zadovoljno živela. To osnovno vprašanje mirnega in srečnega življenja je Bosna med osvobodilno borbo in v enem letu svobode uspešno rešila.

Na račun tujih in domačih koristolovcev se je prebivalstvo Bosne in Hercegovine prejšnje čase neprestano borilo med seboj in zapravljal svoje zdrave sile. Po osvoboditvi pa je Bosna in Hercegovina sproščena zadihala v duhu nove ustave, ki jo je Jugoslavija dobila med prvi-

DVE HIŠI NAPRODAJ
VSAKA ZA 2 DRUŽINI
Na 6213 Glass Ave. 6 sob spodaj in zgoraj, klet pod vso hišo, fornez.

Na 6215 Glass Ave., 4 sobe spodaj in zgoraj, klet pod vso hišo in fornez. Velika lota.

Poziv se na
6704 ST. CLAIR AVE.
KENmore 4963

Društvo Presv. Srca Jezusovega
Pri društvu Presvetege Srca Jezusovega so bili izvoljeni za tekoče leto sledeči uradniki: Predsednik Frank Bauga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik Anton Hlabše, 1082 E. 72 St.; tajnik Frank A. Turek, 985 Addison Rd.; blagajnik Andrej Tekauc, 1023 E. 72 Place; nadzor-niki: Ant. Pozelnik, Louis Lavrič in John Martinčič.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani št. 3, staro poslopje SND, ob 1. uri popoldne. Asesment se pobira na seji in vsakega 25. v mesecu na domu tajnika od 6. do 8:30 ure zvečer.

DVE HIŠI, VSAKA ZA 1 DRUŽINO
samo \$12,500. Prilika, da lastujete dve krašni hiši z veliko loto, 50x179—30x50; dobro urejena lota z vrtnom in evetjem. Dober dohodek. Izredno nizka cena. Obe hiši na eni loti. Pogoje se lahko uredi. Pokličite takoj za dogovor.

Vprašajte za Mr. Paušič

PORATH REALTY
RA 5777—10522 SUPERIOR AVE.—RA 6853

DVE HIŠI, VSAKA ZA 1 DRUŽINO
samo \$12,500. Prilika, da lastujete dve krašni hiši z veliko loto, 50x179—30x50; dobro urejena lota z vrtnom in evetjem. Dober dohodek. Izredno nizka cena. Obe hiši na eni loti. Pogoje se lahko uredi. Pokličite takoj za dogovor.

Vprašajte za Mr. Paušič

PORATH REALTY
RA 5777—10522 SUPERIOR AVE.—RA 6853

mi državami v Evropi. Bosna in Hercegovina je v narodno osvobodilni borbi razvila vse svoje moči, kakor še nikoli v svoji zgodovini. Tolikšno žrtvovanje v borbi za svobodo je seveda terjalo strašne posledice v krvi in ljudskem premoženju. Svoboda je zatorej našla Bosno in Hercegovino kot najbolj izčrpano deželo v Jugoslaviji.

Eno samo leto svobode je premalo, da bi lahko pokazali posebno velika in znamenita dela obnove. Toda vsak nepristranski opazovalec mora priznati, da se je z osvoboditvijo prebudila v izčrpanih ljudskih množicah Bosne in Hercegovine ustvarjalna sila, večja kakor kdaj koli v preteklosti. Mnogi gostje in tujci, ki so v teku leta obiskali porušene bosanske kraje, so občudovali prizadevanost, delovno disciplino in požrtvovalnost tega ljudstva.

Bosna in Hercegovina se s svojim izčrpanim ljudstvom ni sta zadušili v ruševinah, niti niso težke razmere v prehrani mogle omajati započetih načrtov. S skromnimi sredstvi so bili dosegli uspehi, ki dokazujejo življenjsko voljo in sposobnost širokih množic Bosne in Hercegovine. Ko praznuje prvo obletnico osvoboditve svoje prestolnice, je Bosna in Hercegovina lahko ponosna na obračun svoje obnove

S and S Hardware - 6933 Superior Ave.
Popolna zaloga železnine, barve, orodja in hišnih potrebščin. — V soboto se vrši otvoritev.

NAŠE GLEDALIŠČE JE MIRNO — ker imamo uposlena dva stalna policaja, ki skrbita za red.

RKO KEITH'S E. 105th ST. THEATRE
E. 105th St. & Euclid Avenue

BREZPLAČNO — 30 KOMADOV FLATWARE SET
ZA ŠEST OSEB — DAMO Z VSAKIM HRASTOVIM DINETTE SETOM OD \$39.95 NAPREJ

P. E. CAMPUS FURNITURE CO.
10609 ST. CLAIR AVE., GL 6118

POSEBNE NOVICE
Vsem tistim, ki imajo sorodnike v Avstriji, sporočamo, da sedaj morejo poslati jim 11 funtov težke pakete s hrano ali obleko. Osobito te novice veljajo za tiste, ki se nahajajo v Avstriji kot ujetniki in osebe brez domovine—"DISPLACED PERSONS" v koncentracijskih taboriščih. Vsem tem je sedaj mogoče poslati po en paket na teden.

Za nadaljne informacije se obrnite do Mihaljevich Bros. Co.

Denarne pošiljave gredo sedaj mnogo hitreje kakor preje. Denar pošiljamo v registriranemu pismu direktno na naslovnike, in sicer samo v dolarjih.

Vsaka pošiljka je popolnoma jamčena, od \$1. do \$1.000. Naša posluga je vedno točna in zanesljiva.

Za tiste, ki pošiljajo pakete v Jugoslavijo, še vedno priporočamo naše posebne zaboje za hrano ali obleko. Na roki imamo vedno majhne in velike zaboje. Pošiljanje paketov v vrečah ni prav zanesljivo. Torej, paketov v vrečah mi ne priporočamo. Takozvani "Corrugated Carton" zaboji so vedno najboljši.

Se priporočamo

Mihaljevich Bros. Co.
6424 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

DRUGA IZDAJA
ENGLISH-SLOVENE DICTIONARY
(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:
ENAKOPRAVNOSTI
6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
CENA \$5.00

tem bolj, ker so bili ustvarjeni pogoji in sredstva za nove, obsežnejše uspehe. Agrarna reforma, obnova porušjenih krajev, velika javna dela na cestah in po tovarnah, oživljanje gozdarstva in rudništva, pobijanje nepismenosti, kulturni dvig in predvsem zboljšanje prehrane—z vsem tem je podan temelj za nadaljnjo izgradnjo Ljudske republike Bosne in Hercegovine, ki je po svojem ljudstvu, po prirodnem bogastvu, po junaštvu v narodno osvobodilni borbi eden med temelji Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Here's Your Opportunity
to go to COLLEGE, TRADE, or BUSINESS SCHOOL with your tuition and living allowance FREE!

Every qualified young man who enlists in the Regular Army before October 6, 1946, receives benefits of the G. I. BILL OF RIGHTS

Under the G. I. Bill of Rights, if you enlist in the Regular Army for 3 years and before October 6, 1946, you may have 48 months of education in your favorite college or trade or business school for which you can qualify after you are discharged. The Government will pay your tuition and laboratory fees and incidentals up to \$500 per ordinary school year and will provide \$65 a month living allowance for single men, \$80 a month for married men.

In Army Training Schools you can study any of 200 skills, trades, and technical subjects. You'll be entitled to a 30-day paid furlough every year. A 3-year enlistment enables you to choose your branch of service and overseas theater. Get all the facts at your nearest

U. S. ARMY
RECRUITING STATION

S and S Hardware - 6933 Superior Ave.
Popolna zaloga železnine, barve, orodja in hišnih potrebščin. — V soboto se vrši otvoritev.

NAŠE GLEDALIŠČE JE MIRNO — ker imamo uposlena dva stalna policaja, ki skrbita za red.

RKO KEITH'S E. 105th ST. THEATRE
E. 105th St. & Euclid Avenue

BREZPLAČNO — 30 KOMADOV FLATWARE SET
ZA ŠEST OSEB — DAMO Z VSAKIM HRASTOVIM DINETTE SETOM OD \$39.95 NAPREJ

P. E. CAMPUS FURNITURE CO.
10609 ST. CLAIR AVE., GL 6118

POSEBNE NOVICE
Vsem tistim, ki imajo sorodnike v Avstriji, sporočamo, da sedaj morejo poslati jim 11 funtov težke pakete s hrano ali obleko. Osobito te novice veljajo za tiste, ki se nahajajo v Avstriji kot ujetniki in osebe brez domovine—"DISPLACED PERSONS" v koncentracijskih taboriščih. Vsem tem je sedaj mogoče poslati po en paket na teden.

Za nadaljne informacije se obrnite do Mihaljevich Bros. Co.

Denarne pošiljave gredo sedaj mnogo hitreje kakor preje. Denar pošiljamo v registriranemu pismu direktno na naslovnike, in sicer samo v dolarjih.

Vsaka pošiljka je popolnoma jamčena, od \$1. do \$1.000. Naša posluga je vedno točna in zanesljiva.

Za tiste, ki pošiljajo pakete v Jugoslavijo, še vedno priporočamo naše posebne zaboje za hrano ali obleko. Na roki imamo vedno majhne in velike zaboje. Pošiljanje paketov v vrečah ni prav zanesljivo. Torej, paketov v vrečah mi ne priporočamo. Takozvani "Corrugated Carton" zaboji so vedno najboljši.

Se priporočamo

Mihaljevich Bros. Co.
6424 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

DRUGA IZDAJA
ENGLISH-SLOVENE DICTIONARY
(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:
ENAKOPRAVNOSTI
6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
CENA \$5.00

"PROSVETNIKI" V TRSTU

(Iz ruščine prevlel: John Kaučič.)

Jack Huper, uradnik zavezniške vojne uprave v neki vasi na Primorskem, je leno pomenkal oči in z začudenjem zrl v pisarja, kateri ga je zbudil iz sladkega jutranjega spanja. Pisar mu je nekaj šepnil v angleščini in Huper je skočil s postelje, se naglo oblekel in brez zajutkega odhitel v svoj urad.

V uradu je našel polno vaških kmetov in kmetič s šolskimi abecedniki v rokah. Na njegovo vprašanje, kaj jih je privedlo tako zgodaj v urad, mu nihče ni odgovoril. Kmetje in kmetice so po vrsti pristopali k mizi, polagali na njo abecednike in so molče odhajali.

Huper je ostal sam za celo barikado abecednikov pred seboj. Po daljšem premišljanju je sklenil, da celo zadevo preišče do dna. Ta molčeča kmečka demonstracija se mu je zdelala nekam sumljiva. Poklical je pisarja ter mu naročil, da naj takoj gre po zastopnika vlade, toda ne tiste vlade, katero je on "priznaval", ampak od tiste, ki jo oh ni priznaval. Kmalu na to je vstopil član od Narodno osvobodilnega Odbora in Huper ga je brez vsakih formalnosti naglo vprašal: "Kaj pomeni ta kmečka demonstracija?"

"Slovenski starši ne marajo, da bi se njihovi otroci učili iz teh abecednikov," je odvrnil član Narodno osvobodilnega odbora.

"Kaj imam jaz pri tem opraviti?" se je začudil Huper.

"Te abecednike je izdala zavezniška vojna uprava."

"In če jih je—kaj zato?"

"Danes boste vi zaplenili vse slovenske abecednike v naši šoli, katere ni izdala vojna uprava. V Nabrežini je vojni upravnik abecednike že zaplenil... Ali še niste pregledali jutranje pošte? Le hitro pogledajte... Tam boste našli uradni ukaz od podpolkovnika Simoniti-ja, ki ukazuje zapleniti vse slovenske abecednike v zoni "A"."

"Zakaj?" se je ponovno začudil Huper.

"Zato, ker se v tem abecedniku nahaja slika slovenskega partizana s zvezdo na kapi."

"In zato naj zaplenim abecednike?"

"Seveda. Ukaz je ukaz... Vi ste hraber vojak in jaz vas spoštujem radi vaših mnogih odklovanj, katere ste zaslužili v borbi s fašizmom. Če se ne motim, ste imeli priložnost skupno se boriti z našimi partizani za Trst. Takrat se vam je zelo dopadla partizanska zvezda, danes pa to vaši vladi ni nič kaj všeč... Preostaja vam samo eno: recite pisarju, da vam prinese veliko vrečo in pojdite v šolo še po ostale abecednike."

Da bo zgodba z slovenskimi abecedniki vsestransko jasna, moramo pogledati v prosvetni oddelk zavezniške vojne uprave za Julijsko Krajino v zoni "A."

Gospod Srečko Baraga, bivši nemški kolaborator in domobranec iz Slovenije, je bil imenovan od zavezniške vojne uprave za svetovalec podpolkovniku Simoniti-ju, ki je ravnatelj šolske prosvete za zono "A". Poleg tega je bil Baraga tudi imenovan za ravnatelja višje gimnazije v Trstu.

Srečko Baraga ima za seboj bogate izkušnje denunciranja, mučenja in ubijanja slovenskih anti-fašistov. Za časa nemške okupacije je bil eden izmed najaktivnejših kolaboratorjev, tako z italijanskimi fašisti, kakor tudi z nemškimi nacisti. On ni samo izdal narodno zavedne Slovence, ampak jih je tudi sam mnogo ubil. Prav poseben "ekspert" pa je bil pri mučenju ujetih partizanov. Tako je na primer hotel izsiliti priznanje sodelovanja s partizani od Matveža Hiti-ja s tem, da je navil njegove brki na svinčnik ter mu jih s kožo vred odtrgal. Jugoslovanska vlada ga je proglasila

za vojnega zločinca in ga v odsotnosti obsodila na smrt radi umora več slovenskih profesorjev in učiteljev. Jugoslovanska vlada je zahtevala od zavezniške vlade za Julijsko Krajino, da ga izroči jugoslovanskemu sodišču, toda na mesto da bi ga bili izročili v roke pravice, ga je zavezniška vojna uprava imenovala za profesorja na višji gimnaziji v Trstu.

Pred nedavnim sta Srečko Baraga in podpolkovnik Simoniti obiskala slovensko šolo v nekem tržaškem predmestju. Simoniti je želel slišati slovensko petje in Baraga je naročil učiteljici naj deca zapoje. In učenici so, brez da bi jih kdo spomnil, zapeli lepo partizansko pesem.

Srečko Baraga je skočil s sedeža, kakor da je strela udarila vanj in kričnil po šoli: "Takoj zamolčite, komunistični smrknjavci!" Petje je bilo ustavljeno in učiteljica, Valerija Glavač, je bila pri tej priči odslovljena s službe po podpolkovniku Simoniti-ju.

Človek, kateremu niso znane razmere, bi mislil, da je bil Baraga edina pomota zavezniške vojne uprave pri izbiranju profesorjev in učiteljev za slovenske šole v Julijski Krajini. Zal da temu ni tako.

Zato mi dovolite, da vam predstavim nekaj teh tržaških "prosvetnikov" šolstva. Costo Dominico, profesor in član fašistične stranke od leta 1919; odklikovan s fašističnim redom za "vojne zasluge" od Mussolinija. Udino Manilio, učitelj in član fašistične stranke od leta 1919; ta je bil pod fašistično vlado pokrajinski vodja instituta "Fašistične kulture" in je bil tekom vojne odklikovan od Hitlerja z nemškim vojnim redom križa in orla. Trevizani Renato, profesor in član fašistične stranke od leta 1925 in poslanec fašističnega parlamenta. Bivši šolski nadzornik v Gorici in sedanjí profesor na gimnaziji, Kacin, slovenski fašist in organizator bele garde na Primorskem itd., itd.

Fašistično nadutost in razgrajenje smo imeli priložnost videti na zborovanju tržaških "prosvetnikov", ko so stopili v dvorano slovenski učitelji z Baragom na čelu. Fašistični "prosvetniki" so začeli razbijati in kričati na vse grlo: "Ven s Slovani, ven...!"

Tekom četrstoletnega vladanja so fašisti uničili vse slovenske in hrvatske šole v Julijski Krajini; prepovedali so vse slovenske in hrvatske časopise in knjige, nasilno so poitalijančili 200.000 slovenskih in hrvatskih imen. Zaplenili so vse banke, posojilnice in gospodarske zadruge. Požigali so domačije, ljudi pa pobijali, ali pa jih izganjali v internacijo.

Vse to je zopet oživel pod zavezniško vojno upravo. Če je kakšen narod razočaran od zadnje vojne, je to gotovo Jugoslovanski narod Julijske Krajine.

Šolski program za zono "A" je bil diktiran od zavezniške vojne uprave proti volji slovenskega in hrvatskega naroda. Kar so širokogrudno dovolili Italijanom, so Jugoslovani strogo prepovedali. Tako je na primer v italijanskih učnih knjigah opisana zgodovina uprav od leta 1945, dočim se je smela zgodovina Jugoslovancev vnesti v knjige samo do leta 1920! Zgodovino jugoslovanske osvobodilne borbe je zavezniška vojna uprava cenzurirala, ker se ji je zdelo prenevarna, da bi bila zanesljiva v slovenske učne knjige. Za zavezniško vojno upravo so Jugoslovani Julijske Krajine izginili z letom 1920.

V tržaških slovenskih šolah je italijanska obvezni učni predmet, dočim slovenščina v italijanskih šolah ni obvezni predmet. Ravno tako zavezniška vojna uprava ni dovolila Slovincem odpreti tehnične in ro-

kodelske šole, celo kmetijske šole so prepovedane. V slovenskih šolah se deco nasilno zapisuje (isto se je vršilo pod fašizmom, prip. J. Kaučič) v nacionalistično organizacijo "Dante Aligieri". Otrokom ukažejo, da prinesejo tri lire, potem jih pa, brez da bi vprašali starše, zapišejo v to nacionalistično organizacijo in jim izdajo člansko kartico. "Dante Aligieri" spada k organizaciji "Liga Nazionale"—Narodna liga, voditelj katere je doktor Fausto, član fašistične stranke od leta 1920.

Vse to kar se je godilo tekom petindvajsetletnega fašističnega vladanja v Julijski Krajini, se danes zopet obnavlja pod pokroviteljstvom zavezniške vojne uprave. Tako je na primer tržaški mestni policaj Emilio Biloglav (očividno Slovenec Beloglav) ustrelil v neki kavarni dva slovenska delavca zato, ker sta pela partizansko pesem in zavezniška vojna uprava mu ni skrivila niti lasu na glavi.

Vrhunec drznosti, izvajanja in nesramnosti pa so dosegli fašistični divjaki dne 10. marca 1946, ko so napadli slovenske demonstrante v tržaškem predmestju škedenj. Slovenci so ob priliki prihoda zavezniške komisije okrasili hiše s slovenskimi zastavami in med drugim so izobesili zastavo tudi na zvonik. Tržaški škof Santini je zahteval, da se mora zastava raz zvonika takoj odstraniti, toda demonstranti se za škofov ukaz fiso brigali. Škof Santini je nato pozval mestno policijo, katere je brez vsakega izvajanja začela streljati po množici, kjer so ubili dva in preko trideset oseb ranili.

Radi karakteristike moramo poudariti, da tržaška policija sestoji do 60% iz zunanjih elementov, sredi katerih je tudi mnogo bivših domobrancev, ustašev in četnikov ter preko 160 bivših aktivnih članov fašistične stranke. Pri napadu na slovenske demonstrante je bil navzoč tudi policijski inšpektor Piemonte, član fašistične stranke od leta 1922 in za časa nemške okupacije častnik kvizlinške meščanske garde; navzoč je bil tudi Barci Elbenjo, član fašistične stranke od leta 1924 in bivši policijski načelnik v Kopru za časa nemške okupacije, sedaj pa policijski kavitan v Gorici in Vitto Mario, častnik kvizlinške meščanske garde za časa nemške okupacije in sedaj na službi pri tržaški mestni policiji. Izmed narodno zavednih Slovencev ni niti eden dobil službo od zavezniške vojne uprave, dočim so bili sprejeti v službo vsi stari zagrizeni fašisti.

Enostranska zavezniška politika v Julijski Krajini je res občudovanja vredna politika. Italijanske fašistične demonstracije, za časa zavezniške komisije v Trstu, so javno izražale sovražstvo do vsega tega, za kar so se borile zavezniške države—za uničenja fašizma! In danes iste države natihooma odobravajo in podpirajo obnovev fašizma.

Fašistične kohorte, ki so divjale po tržaških ulicah, so prepemale fašistično himno in kričale: "Naprej v Ljubljano!", "Naprej v Dalmacijo!" in "Smrt Slovanom!". Italijani so dvigali roke v fašistični pozdrav in vzklikali Mussoliniju. Tržaška policija je pustila fašističnim razgrajajem popolno svobodo z molčečim dovoljenjem zavezniške vojne uprave. Zato ni prav nič čudno, če so fašisti par tednov kasneje ukradli s pokopališča gnijoče ostanke svojega voditelja. Njegov smrđ se ji je razširil nad vso Italijo. Ko so fašistični razgrajajci divjali po mestnih ulicah ter peli fašistične pesmi, je neki angleški pomorščak dvignil roko v partizanski pozdrav s stisnjeno pestjo, ga je zavezniška patrulja takoj aretirala in odvedla v vojašnico.

Takšno enostransko postopanje zavezniške vojne uprave, je mogoče opaziti povsod v zoni

Uncle Sam Says

United States Savings Bonds are patriotic bonds because your country is still fighting enemy forces which can do to you what the Nazis and Japs were unable to accomplish. This enemy is inflation—run-away prices which can wreck you and your country. Every bond you buy today still serves your country because your continued investment in bonds keeps your dollars in a safe place and out of competition for the still scarce consumer goods.

U.S. Treasury Department

"A". Ko so se vršile slovenske demonstracije, je tržaška policija, z dovoljenjem zavezniške vojne uprave, aretirala in vrgla v zapor preko 600 zavednih Jugoslovancev. Bili so to večinoma kmetje iz okoliških vasi, ki so prišli v Trst, da pokažejo svojo željo, da hočejo spadati pod Jugoslavijo. Na poti v ječo so bili nekateri strašno pretepeni od policije. Aretirani so bili zato, ker so prišli v Trst brez posebnega zavezniškega dovoljenja.

Razsodnemu človeku se ne hote pojavlja vprašanje: Po kakšnem čudu pa je dobilo na desetine tisoče fašistov v Italiji, dovoljenje od zavezniške vojne uprave za prihod v Trst, da napihnejo mesto z Italijani in tako pokažejo zavezniški komisiji italijanski značaj Trsta? Domačim okoliškim Slovincem je bil prihod v Trst prepovedan in tisti, ki so kljub zavezniški prepovedi prišli v mesto, so bili vrženi v zapor, dočim je ista zavezniška vojna uprava dala fašistom na razpolago vojaške truke, s katerimi so prihajali v Trst iz cele severne Italije!

Slovenski šolski mladini in učitelstvu zavezniška vojna uprava ni izdala dovoljenja za korporativno udeležbo pri demonstraciji ob prihodu razmejitvene komisije, dočim se je italijanska mladina lahko udeležila demonstracij brez dovoljenja. Toda ker se je slovenska mladina in učitelstvo kljub "prepovedi" udeležila demonstracij, je zavezniška vojna uprava drugi dan zaprla vse slovenske šole. Prosvetni ravnatelj Simoniti, je to pojasnil s sledečimi besedami: "Ako se slovenski otroci tako malo zanimajo za šolski pouk, da pohajajo na demonstracije, potem so jim šole ne-potrebne..." Seveda ta zavezniški "prosvetitelj" ni dal zapreti italijanske šole, čeprav so se otroci korporativno udeležili demonstracij! Radi tega je bilo mnogo slovenskih učiteljev odpuščenih iz službe in v sami Gorici je bilo odpuščenih 16 slovenskih učiteljev.

Dne 13. marca 1946, tri dni po streljanju na slovenske demonstrante v škedenju, je bilo v vseh tržaških časopisih priobčeno sledeče poročilo:

"Obisk general-poročnika Hardinga mestne policije."

"Danes dopoldan je obiskal načelstvo mestne policije, poveljnik 13. armadnega kora, general Harding ter se pristrčno razgovarjal z vsemi častniki mestne policije. Izrazil je splošno zadovoljstvo nad tem, da slednja vrši svoje dolžnosti pri zelo težkih okoliščinah... Gen. Harding je izrazil častnikom vsestransko zaupanje v njihovo delo povdarjajoč, da oni (častniki) in vsi k policiji spadajoči uradniki, lahko računajo na polno podporo zavezniškega poveljstva pri izpolnjevanju svojih dolžnosti v tem kritičnem času..."

Vsak komentar k temu je nepotreben!

Tovarna poljedelskega orodja na Muti

Posnelo iz "Slovenskega poročevalca"

Med najstarejše tovarne v Sloveniji spada Železarna Muta, ki je bila svoječasno ena izmed podružnic tvrdke "Greinitz," s sedežem v Gracu. Tovarna je danes pod državno upravo ter izdeluje vse vrste lopat, motik ter v zadnjem času tudi vile.

Za izdelovanje kovanega orodja je potrebna dolgoletna izkušenost, ki pride posebno do izraza pri razširjanju polizdelanih lopat in motik. Omeniti je treba, da imamo pri lopatah le omejeno število vrst, dočim obstoja nešteto oblik motik, ki se pač rabijo za različne vrste zemlje in različne načine obdelovanja. Pri motikah bo zaradi mnogostevilnih oblik potrebno izvesti tipizacijo, ki bo zmanjšala dosedanje število oblik, tako da bodo tipizirane oblike motik uporabljive za vse vrste zemlje.

V prvih mesecih po osvoboditvi ko še ni bilo potrebnih strokovnjakov, je znašala mesečna produkcija le približno eno četrtno predvojne. S emotrno organizacijo dela in ko so bile izve-

bane nove moči, se je produkcija stalno večala. V mesecu marcu je dosegla produkcija že 95% predvojne, kar vsekakor predstavlja zelo velik uspeh, če upoštevamo, da je bila tovarna v času okupacije po okupatorju samo izkoriščana, dočim ni bilo v podjetju nič popravljene in ni bilo položenih nobenih investicij.

Ker nudi Ministrstvo za industrijo LRS podjetju vso potrebno pomoč glede preskrbe s surovinami, pogonskim in pomožnim materialom, proizvodnja stalno narašča. Pri vseh fazah dela, posameznih izdelkov je uveden akord na podlagi predvojnih norm. Dosedaj so bili doseženi že lepi uspehi.

Med obrezači je najuspešnejši Ignac Skralovnik, med izgotavljači Jože Kranjc, med brusarji se odlikuje Anton Placet, med kovači so najboljši: Ivan Praprotnik, Alojz Omelec in Jože Mlinarič, med gladilci sta najuspešnejša Vili Pušnik in Leopold Sušek, med razširjači pa prednjačita Ivan Fele in Alojz Hostinger.

Kdor je človekoljub, daruje za otroško bolnico v Sloveniji

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Washington. — Zadnje dni je dospel iz Belgrada Sava Kosonovich, ki je bil imenovan za novega jugoslovanskega poslanca v Ameriki.

Chicago.—V predmestju Clarendon Hills je 6. julija umrl rojak Louis Prezel, star 57 let in doma iz Gornjih Ravn nad Cerknem, Primorska. Pred več leti je bival v Lorainu, O., odkjer se je izselil v Chicago. Pred desetimi leti se je nastanil v Clarendon Hillsu, kjer si je postavil svoj dom. Zapušča soprogo, sina in pastorko.

THE MAY CO'S BASEMENT

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

Tenke
--in hladne!

Nova obleka iz krasnega blaga
v pisanih barvah za žene

6.20

Bodite hladni, počutite se in zgledajte sveži v tej tenki rayon obleki, tekom vročih poletnih popoldnih! Prijeten kroj, rahlo nabrano krilo in majhni gumbi v okrasek. Lepe barvne kombinacije. V merah 38 do 44 za žene.

Izberite si barvo

- rjavo
- zeleno
- modro

Sprejemamo telefonska in poštna naročila
—Pokličite CHerry 3000

Sun-Back Pinafores

z Ric-Rac
okraskom

3.59

Pinafores iz finega bombažnega blaga. Razni stili, s gumbi zadaj, ali pentljami, v črni, modri, rozlasi ali rumeni barvi. Mere 12 do 20.

Sprejemamo telefonska naročila—Pokličite CHerry 3000

Rayon Satin spodnja krila

Z lepimi
okraski

2.99

Izredna vrednost so ta nova rayon satin spodnja krila. Za vašo izbero imamo jih v rozasti barvi ali beli. Mere 32 do 40.